

Bedre kommunikasjon mellom personer med afasi og helsepersonell

Det kan være svært krevende å ha samtaler med afasirammede om deres egen helse og livssituasjon. Ofte er man avhengig av å bli supplert av en pårørende. Men studier viser at helsepersonell henvender seg til pårørende i større grad enn det den afasirammede setter pris på – og i større grad enn nødvendig.

Helsedirektoratet påpeker at brukermedvirkning er en lovfestet rettighet som kan gjøre tilbudene til den enkelte bedre. Reell brukermedvirkning for personer som har kommunikasjonsvansker krever kompetanse hos helsepersonell. Fagpersonen må takle en uvant situasjon, og må kunne sikre at informasjonen man har oppfattet stemmer med virkeligheten.

For å lykkes, er det en forutsetning at man setter av mer tid enn vanlig til en samtale med en person med afasi. Ha alltid papir og blyant tilgjengelig. Bildemateriell kan være til hjelp for å beskrive for eksempel smerter og medisiner. Studier antyder at helsepersonell faktisk bruker kortere tid på samtaler med afasirammede enn med hjerneslagrammede uten afasi – kanskje fordi de har mindre forventninger om å lykkes med å gjennomføre en samtale.

Afasirammede har som regel bevart mange kognitive og sosiale ferdigheter – men afasien kan gjøre at vi ikke oppfatter det slik, og at vi derfor undervurderer den afasirammedes meninger og kunnskap om egen helse og eget liv.

For å få til god kommunikasjon må de afasirammede oppleve at helsepersonell forstår at de er tilregnelige og har kunnskap og meninger om sin egen situasjon, selv om de ikke kan uttrykke alt de vil.

Selv med all verdens hjelpemidler og gode råd kan man ikke lykkes hver gang. Men små suksesser, og ikke minst at du tør å prøve, kan bety mye for den enkeltes livskvalitet.

Kilde: Afasiforbundet Norge